

[Thestrup.]

samordning, en samlet løsning af vore problemer, sted, og at man ønsker at nå til enighed med oppositionen?

For mig at se er det en ejendommelig fremgangsmåde i sidste øjeblik under en storpolitisk forhandling, således som det skete sidste år, at kaste hele boligspørgsmålet ind til behandling i et udvalg, der ellers ikke har med dette spørgsmål at gøre. Jeg henstiller derfor endnu en gang til den højtærede minister at begynde forhandlingen med oppositionen vedrørende dette meget vigtige spørgsmål, og jeg har forstået, at jeg i denne sag har langt flere med mig, end den højtærede minister vist tænker sig.

Axel Ivan Pedersen: Der er et ganske ejendommeligt træk i denne debat. Mens boligministeren af oppositionen — det gælder såvel venstre som det konservative folkeparti — bliver angrebet for at have sat for meget socialt byggeri i gang, bliver ministeren af andre talere bebrejdet lige det modsatte. Det vil derfor i og for sig være ganske naturligt at spørge: hvem har så ret?

Jeg synes, at man med fuld sikkerhed kan fastslå, at det sociale byggeris procentvise andel i det samlede boligbyggeri er faldet betydeligt gennem de senere år, ja, ikke alene procentvise, men også rent talmæssige andel. De faktiske forhold viser jo også, at boligmangelen udelukkende er knyttet netop til den boligtype, der kan betegnes som en social type, det vil sige en bolig, som i udstyr og pris dækker det område, hvor der er et særlig stort behov, nemlig hvad angår ungdommen, familier med små indtægter og vel i særlig grad familier med børn. Det er jo desværre sådan, at det for familier med børn over det ganske land er en næsten håbløs opgave at skaffe sig en lejlighed i den private sektor. Hvis der er en lejlighed ledig, som en far med blot 2-3 børn melder sig som liebhaver til, og ejeren får at vide, at manden har 2-3 børn, så er der faktisk ingen mulighed for denne far at leje en sådan lejlighed.

Jeg har villet understrege dette, fordi der netop på dette område løses en meget stor opgave af de sociale boligselskaber. Der ved folk at de med tryghed kan søge hen, og kan de få en lejlighed dér, ved de, at så

kan de også beholde den, hvor meget end familien måtte blive forøget, dog med den begrænsning, at familien, hvis den bliver særlig stor, er forpligtet til ved ledighed at flytte over i en lidt større lejlighed end den, de muligvis er begyndt i.

Vi må derfor i socialdemokratiet se det som en samfundsopgave, at den side af boligbyggeriet bliver plejet — og plejet med en særlig omhu, fordi det er en samfundsopgave, og jeg mener, at denne samfundsopgave, at bygge sociale lejligheder, kun kan røgtes på en tilfredsstillende måde gennem de sociale selskaber. Jeg mener, de er de eneste, der har mulighed for det, og at det derfor vil tjene os alle bedst, såfremt der kan skabes bedre og yderligere muligheder for disse selskabers virksomhed. Det skal jeg slet ikke lægge skjul på.

Men jeg vil på den anden side heller ikke lægge skjul på, at det da slet ikke kan lade sig gøre ad de veje, det ærede medlem hr. Finn Poulsen har peget på. Jeg gør opmærksom på, at det ærede medlem i sit indlæg talte om, at man skulle give de sociale boligselskaber større frihed, og jeg forstod det ærede medlem således, at der måtte gives større frihed til en vis anvendelse af kapitalopsparingen inden for selskaberne, men også i øvrigt til en yderligere kapitalopsparing end den, lovgivningen nu tillader disse selskaber. Det synes jeg for så vidt nok var et problem, der kunne drøftes; men når så det ærede medlem dernæst spørger: hvorfor sælger man ikke sine lejligheder til lejere og skaffer sig på den måde store kapitaler? — det ærede medlem brugte netop udtrykket store kapitaler — så indeholder denne udtalelse en tydelig tilkendegivelse af, at resultatet af sådanne transaktioner ville betyde en fordyrelse af boligen for de pågældende, en fordyrelse, som er ganske unødvendig, fordi man i de sociale boligselskaber betragter sig — det gør alle lejere — som medejere af de ejendomme, de bor i, og de er jo også medejere; ikke mindst i andelsboligforeningerne er man i særlig grad medejer og medbestemmende med hensyn til disse foreningers virksomhed og hele trivsel.

Jeg har villet fremhæve disse ting, fordi det synes, som om der er en tendens til over for landets befolkning at ville gøre begrebet de sociale boligselskaber til noget